

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **T., spol. s.r.o. V.H.V.**, IČO: X., proti odporcovi: **T., a.s.**, so sídlom Š.B., IČO: X., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. I.G.H.D., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: **S.M.B.**, zastúpeného advokátom JUDr. M., AK K.G.B., **o vydanie poverenia zvolať mimoriadne valné zhromaždenie spoločnosti T., a.s. Bratislava, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky** proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I v Bratislave z 30. marca 2009, č.k. 36 Cbr 14/2008-224, Sa 507/B, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Bratislava I v Bratislave z 30. marca 2009, č.k. 36 Cbr 14/2008-224, Sa 507/B **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súdu Bratislava I v Bratislave na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Bratislava I uznesením z 30.3.2009 pod č.k. 36Cbr 14/2008-204, Sa 507/B poveril navrhovateľa zvolať v lehote 40 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia mimoriadne valné zhromaždenie obchodnej spoločnosti T., a.s. so sídlom Š., IČO: X. s programom: 1. otvorenie, 2. zvolenie orgánov mimoriadneho valného zhromaždenia, 3. zmena stanov spoločnosti, 4. odvolanie a voľba členov predstavenstva, 5. odvolanie a voľba členov dozornej rady, 6. rôzne, 7. záver a súčasne ho poveril na všetky s tým súvisiace úkony. Súčasne súd určil, že predsedom mimoriadneho valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti T., a.s., IČO: X., konaného na základe tohto poverenia, bude Ing. Mgr. I., advokát, H.V., až do zvolenia predsedu mimoriadneho valného zhromaždenia. Súd navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal. Z odôvodnenia vyplýva, že žiadosťou zo dňa 31.1.2008 adresovanej predstavenstvu spoločnosti T., a.s. požiadal navrhovateľ o zvolenie mimoriadneho valného

zhromaždenia spoločnosti T., a.s. V žiadosti navrhovateľ uviedol, že je vlastníkom 110 akcií spoločnosti, čo predstavuje 5,78% základného imania spoločnosti. Súd posudzoval zistený skutkový stav podľa ust. § 181 ods. 1, 2, 3 a § 176a ods. 3 Obchodného zákonníka. Súd mal za preukázané, že navrhovateľ nadobudol 110 ks akcií odporcu v exekučnom konaní. Uvedené exekučné konanie je právoplatne skončené. Čo sa týka konania vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 2 Cb/1272/02, podľa písomného vyjadrenia navrhovateľa zoberal žalobca spoločnosť G., a.s. v likvidácii S. tento návrh späť dňa 28.10.2008. Žalobca je navyše celkom inou obchodnou spoločnosťou ako navrhovateľ v tomto súdnom spore. V zmysle ust. § 7 zákona č. 600/1992 Zb. k zmene majiteľa cenných papierov dochádza prevodom alebo prechodom.

Z výpovede právnej zástupkyne navrhovateľa mal súd preukázané, že k zmene majiteľa 110 akcií do dnešného dňa neprišlo. Skutočnosť, že navrhovateľ nie je uvedený v zozname akcionárov, nemôže zakladať v žiadnom prípade predpoklad, že nie je vlastníkom akcií, nakoľko tento zoznam nie je konštitutívneho charakteru, ale deklaruje len určité skutočnosti.

Navrhovateľ preukázal splnenie podmienky uvedenej v § 181 ods. 3 Obchodného zákonníka, to znamená, že požiadal žiadosťou zo dňa 31.1.2008 predstavenstvo odporcu o zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia. Odporca na žiadosť nereagoval. Súd teda považoval návrh navrhovateľa na zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti T., a.s. Bratislava za dôvodný.

O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu na podnet vedľajšieho účastníka na strane odporcu - S.M.B. podal generálny prokurátor Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie. Žiadal zmeniť napadnuté uznesenie tak, že Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh na vydanie poverenia na zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia spoločnosti T., a.s. zamietne. Zároveň navrhol odklad vykonateľnosti mimoriadnym dovolaním napadnutého uznesenia.

Podľa ust. § 243e ods. 4 O.s.p. v spojení s ust. § 35 ods. 2 písm. i/ O.s.p., generálny prokurátor je oprávnený podať mimoriadne dovolanie proti predmetnému uzneseniu aj bez podnetu, keďže ide o konanie, do ktorého bol oprávnený vstúpiť z dôvodu, že spoločnosť T., a.s. je právnickou osobou s majetkovou účasťou štátu.

Generálny prokurátor je toho názoru, že napadnutým uznesením bol porušený zákon, nakoľko súd vec nesprávne právne posúdil, t.j. nesprávne posúdil otázku, či má navrhovateľ hmotnoprávnu legitimáciu na zvolanie valného zhromaždenia spoločnosti T., a.s. a

z vykonaného dokazovania vyplýva a medzi účastníkmi ani nebola sporná (skutočnosť), že navrhovateľ nie je zapísaný v zozname akcionárov spoločnosti T., a.s., že akcie spoločnosti T., a.s. sú emitované ako listinné cenné papiere na meno a že žiadne listinné akcie neboli emitované ani rubopisované na meno navrhovateľa. Súd v konaní riešil ako otázku predbežnú, či je navrhovateľ akcionárom spoločnosti T., a.s., teda či existuje právna skutočnosť, na základe ktorej môže navrhovateľ osvedčiť vlastníctvo akcií iným spôsobom ako výpisom zo zoznamu akcionárov alebo akciou znejúcou na jeho meno. Navrhovateľ nadobudol 110 ks akcií 9.októbra 1998 v exekúcii, vedenej na Okresnom súde vo Vranove nad Topľou, sp. zn. Er 3143/97, Ex 4575/97 a že od momentu ich nadobudnutia neprestal byť akcionárom spoločnosti T., a.s.

Pri riešení uvedenej predbežnej otázky vykonal súd nesprávne právne posúdenie veci, keď mal za to, že akcie spoločnosti T., a.s. boli v roku 1998 účinne prevedené zo S. na navrhovateľa prostredníctvom ich predaja v exekúcii. Právne pochybenie spočíva v tom, že súd pri posúdení veci neaplikoval ust. § 114 Exekučného poriadku, ako aj ust. § 1 ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb. a § 2 ods. 3 zákona č. 192/1995 Z.z. V zmysle uvedených zákonných ustanovení nemohli byť akcie spoločnosti T. a.s. predmetom exekúcie. Ust. § 114 Exekučného poriadku je potrebné správne vykladať tak, že exekúcia vedená na majetok, ktorý je osobitným predpisom z exekúcie vylúčený, nespôsobuje právne účinky zmeny subjektu práva. S. preto neprestáva byť vlastníkom predmetných akcií a navrhovateľ akcie kúpou v exekúcii nenadobudol. Vzhľadom na to, že navrhovateľ nie je akcionárom spoločnosti T., a.s., nemá aktívnu hmotnoprávnu legitimáciu na podanie návrhu na vydanie poverenia na zvolanie valného zhromaždenia.

Ust. § 61 Exekučného poriadku vylučuje, aby sa dotknutá osoba domáhala opätovného nadobudnutia práva po tom, čo na základe exekúcie nastala zmena subjektu práva, t.j. v prípade ak vykonaním exekúcie určité právo stratila. Nie je však vylúčené, aby sa dotknutá osoba domáhala určenia, že exekúciou žiadna zmena subjektu práva nenastala. Ust. § 61 Exekučného poriadku vylučuje reštitučné žaloby po vykonaní exekúcie, avšak žaloby určovacie alebo žaloby o vydanie veci vylúčené nie sú. Ust. § 61 Exekučného poriadku je aplikovateľné na prípady, kedy bola exekúcia vykonaná na základe neexistujúceho alebo zrušeného exekučného titulu alebo kedy Exekučný poriadok priznáva dobromyseľnému vydražiteľovi nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka. Ak právny poriadok vylučuje, aby určitú vec alebo právo nadobudla od štátu iná osoba, potom zmena subjektu práva exekúciou nemôže nastať. Poukazovanie na zákonný zákaz návratu do pôvodného stavu nemá opodstatnenie, ak žiadna zmena stavu exekúciou nenastala.

V judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky už bol riešený spor o oprávnenie navrhovateľa zvolať valné zhromaždenie spoločnosti T., a.s. Navrhovateľ sa už v minulosti domáhal vydania poverenia na zvolanie valného zhromaždenia návrhom zo 4.11.2002, pričom Okresný súd Bratislava I tomuto návrhu vyhovel uznesením z 18.11.2004, sp.zn. 34 Exre 89/04. Na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora bolo citované uznesenie zrušené rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.5.2008, sp. zn. 2M O bdo 1/2008, ktorý zaujal názor, že navrhovateľ nemohol v rámci exekučného konania platne nadobudnúť predmetné akcie štátu.

Súd v odôvodnení mimoriadnym dovolaním napadnutého uznesenia poukazuje na nález Ústavného súdu SR z 11.12.2007, sp. zn. II ÚS 159/07. V odôvodnení citovaného nálezu vyslovil Ústavný súd Slovenskej republiky právny názor, že sťažovateľ - spoločnosť T., s.r.o. nadobudol akcie spoločnosti T., a.s. v exekučnom konaní a že zákonnosť v priebehu exekúcie už nemôže posudzovať súd ako prejudiciálnu otázku v inom konaní.

Právny názor vyjadrený v odôvodnení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky je záväzný pre štátny orgán v tom konkrétnom konaní, v ktorom došlo k porušeniu práva sťažovateľa označeného vo výroku nálezu. Pre súdne konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I, sp. zn. 36 Cbr 14/2008 citovaný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky záväzný nie je. Má rovnakú právnu váhu ako judikatúra súdov v systéme písaného práva, t.j. súd môže prihliadnuť na jeho autoritu a presvedčivosť, avšak nie je ním viazaný a v prípade, ak je tento právny názor v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom, nesmie ho aplikovať. Ak teda konajúci súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal na predmetný nález, mohol tak urobiť iba podporne z dôvodu stotožnenia sa s jeho správnosťou. Zostáva preto posúdiť, či právny názor vyjadrený v citovanom náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky bolo možné vziať do úvahy aspoň podporne pri právnom hodnotení skutkového stavu konajúcim súdom, ako aj to, či tento právny názor nie je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, ktorými je všeobecný súd viazaný.

Právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky nie je možné v danom prípade považovať za judikatúru, ktorá je hodná referencie pre svoju správnosť a presvedčivosť, nakoľko je v zjavnom rozpore s objektívnym právom. Ústavný súd Slovenskej republiky v citovanom náleze uvádza, že otázku zákonnosti nadobudnutia akcií v exekúcii môže posudzovať iba exekučný súd v rámci exekučného konania (prípadne súd vyššej inštancie v rámci konania o opravnom prostriedku) a že túto otázku súd v inom sporovom konaní posudzovať nemôže. Uvedené je podľa neho dôsledkom zásady zákazu návratu do predošlého stavu v exekučnom konaní. Tento právny názor nie je správny. Právnym následkom

exekučného konania môže byť vznik, zmena alebo zánik hmotnoprávneho vzťahu (konštitutívny účinok). Ide o zmenu subjektu práva, ktorá nastáva tak, že exekvované právo povinného zaniká a súčasne sa prikazuje oprávnenému (napr. prikázanie pohľadávky) alebo sa predáva tretej osobe (napr. dražba veci). Právnou skutočnosťou spôsobujúcou vznik, zmenu alebo zánik práva je úkon súdneho exekútora (napr. dražba, predaj cenných papierov), ktorý väčšinou nie je podmienený žiadnym rozhodnutím exekučného súdu (výnimkou je uznesenie o schválení príklepu). Posúdenie otázky, či zmena subjektu práva po vykonanej exekúcií nastala, nemôže byť v určitých prípadoch vôbec riešená exekučným súdom, ale práve naopak, táto otázka je vždy v právomoci všeobecného súdu v sporovom konaní, ktorý ju posudzuje ako každú inú právnu skutočnosť. Rozhodnutie má deklaratórne účinky. Uvedená právomoc všeobecných súdov v sporovom konaní nie je v rozpore so zásadou zákazu návratu do pôvodného stavu, ktorou sa exekučné konanie riadi. Zákaz návratu do predošlého stavu (*restitutio in integrum*) je zákazom reštitučnej žaloby po vykonaní exekúcie. Cieľom reštitučnej žaloby je dosiahnutie zmeny práva do pôvodného stavu, t.j. dosiahnutie rozsudku s konštitutívnym účinkom. Žaloby revidikačné alebo určovacie sú však po skončení exekúcie prípustné. V konkrétnej exekúcií došlo k predaju akcií štátu napriek tomu, že tento majetok bol z exekúcie vylúčený. Takýto predaj akcií nemohol spôsobiť žiadne právne účinky. Všeobecný súd je preto oprávnený posúdiť, že k zmene subjektu práva v exekúcií nedošlo, a to aj v rámci riešenia predbežnej otázky. Daný prípad teda neodporuje zákazu navrátenia do pôvodného stavu, nakoľko nie je splnený základný predpoklad, že zmena stavu (zmena subjektu práva) exekúciou nastala.

Na margo nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11.12.2007 sp. zn. II. ÚS 159/07-37 generálny prokurátor ešte poznamenáva, že týmto nálezom došlo k zrušeniu rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1M Obdo 5/2005 z 28.júna 2006 a vec bola Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky vrátená na ďalšie konanie a rozhodnutie. V ďalšom konaní vydal Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok z 28.mája 2008, sp. zn. 2M Obdo 1/2008, ktorým rozhodol zhodne so svojím skorším zrušeným rozsudkom z 28.júna 2006 a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky odmietol aplikovať súdiac, že tento nález je v zjavnom rozpore s Ústavou (str. 6 cit. rozsudku).

Na základe zistených skutočností generálny prokurátor má za to, že sú splnené podmienky na podanie mimoriadneho dovolania podľa § 243e ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243f ods.1 písm. c/ O.s.p., pričom podanie mimoriadneho dovolania zo strany generálneho prokurátora si vyžaduje ochranu práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania, ktorú nemožno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu vedľajšieho účastníka na strane odporcu (§ 243e ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozhodnutie okresného súdu a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora je dôvodné.

Predmetné mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza, že rozhodnutie okresného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Predmetom dovolania je posúdenie otázky, či navrhovateľ je akcionárom spoločnosti T., a.s. B., IČO: X., či je aktívne legitimovaný na podanie návrhu na poverenie zvolať mimoriadne valné zhromaždenie odporcu, a teda či súd postupoval v súlade so zákonom, keď vyhovel návrhu navrhovateľa a poveril ho zvolaním mimoriadneho valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti T., a.s. Bratislava.

Podľa § 200e ods. 1 písm. f/ O.s.p. registrový súd, v ktorého obvode je právnická osoba zapísaná, je príslušný na konanie o poverení zvolať valné zhromaždenie podľa osobitného zákona.

Podľa § 181 ods. 1 Obchodného zákonníka akcionár alebo akcionári, ktorí majú akcie, ktorých menovitá hodnota dosahuje najmenej 5% základného imania, môžu s uvedením dôvodov písomne požadovať zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia na prerokovanie navrhovaných záležitostí. Stanovy môžu určiť, že toto právo má tiež akcionár alebo akcionári, ktorí majú akcie, ktorých menovitá hodnota je menšia ako 5% základného imania.

Predstavenstvo zvolá mimoriadne valné zhromaždenie tak, aby sa konalo najneskôr do 40 dní odo dňa, keď mu bola doručená žiadosť o jeho zvolanie. Predstavenstvo nie je oprávnené meniť navrhovaný program valného zhromaždenia. Predstavenstvo je oprávnené navrhovaný program valného zhromaždenia doplniť iba so súhlasom osôb, ktoré požiadali o zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia podľa ods. 1 (§ 181 ods. 2 Obchodného zákonníka).

Ak predstavenstvo nesplní povinnosť podľa ods.2, rozhodne súd na návrh akcionára alebo akcionárov podľa ods. 1 o tom, že ich poveruje zvolať v lehote podľa ods.2 mimoriadne valné zhromaždenie a poveruje ich na všetky s tým súvisiace úkony. Súčasne súd na návrh akcionárov určí predsedu valného zhromaždenia, ktorý bude viesť valné zhromaždenie do zvolenia jeho predsedu. Ak spoločnosť vydala akcie na meno, súd na návrh akcionára alebo akcionárov podľa ods.1 uloží členom predstavenstva povinnosť poskytnúť na zabezpečenie konania valného zhromaždenia povereným akcionárom zoznam akcionárov.

Ak tak predstavenstvo v lehote určenej súdom neurobí, použijú sa primerane ustanovenia osobitného zákona (§ 181 ods. 3 Obchodného zákonníka).

Podľa ust. § 155 ods. 1 Obchodného zákonníka, akcia predstavuje práva akcionára ako spoločníka podieľať sa podľa zákona a stanov spoločnosti na jej riadení, zisku a na likvidačnom zostatku po zrušení spoločnosti s likvidáciou, ktoré sú spojené s akciou ako s cenným papierom, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 156 ods. 6 štvrtá veta Obchodného zákonníka, práva spojené s akciou na meno, je voči spoločnosti oprávnená vykonávať osoba zapísaná v zozname akcionárov.

Podľa § 131 zákona č. 233/1995 Z.z. v znení zmien a doplnkov, cenné papiere na meno, cenné papiere na doručiteľa a cenné papiere na rad (ktoré možno previesť rubopisom), možno zexekvovať tak, že exekútor spíše tieto cenné papiere podľa ustanovení o predaji hnutel'ných vecí a odníme ich.

Podľa § 114 Exekučného poriadku, exekúciou nemožno postihnúť veci, ktorých predaj je podľa osobitných predpisov zakázaný alebo ktoré podľa osobitných predpisov exekúcii nepodliehajú.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby, tento zákon upravuje podmienky prevodu majetku štátu, ku ktorému majú právo hospodárenia štátne podniky, štátne peňažné ústavy, štátne poisťovne a iné štátne organizácie (ďalej len „podnik“) alebo ktorý je v správe Slovenského pozemkového fondu, včítane ich majetkových účasí na podnikaní iných právnických osôb, ako aj podmienky prevodu majetkových účasí štátu na tomto podnikaní, a to na slovenské alebo zahraničné právnické alebo fyzické osoby (ďalej len „privatizácia“).

Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 192/1995 Z.z. o zabezpečení záujmov štátu pri privatizácii strategicky dôležitých štátnych podnikov a akciových spoločností (účinného do 12. októbra 1999), predmetom privatizácie nemôžu byť akcie T.-u, a.s. B. a S., a.s. B., ktorých držiteľom alebo vlastníkom je štát alebo fond; ust. § 4 ods. 2 sa vzťahuje aj na tieto akciové spoločnosti.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že navrhovateľ nie je zapísaný v zozname akcionárov spoločnosti T., a.s. B.. Akcie spoločnosti T., a.s. sú emitované ako listinné cenné papiere na meno a listinné akcie neboli emitované ani rubopisované na meno navrhovateľa.

V danej veci sa navrhovateľ domáhal vydania poverenia zvolať mimoriadne valné zhromaždenie spoločnosti T., a.s., a to v zmysle § 181 Obchodného zákonníka.

Aby akcionár mohol svoje právo v zmysle ust. § 181 ods. 2 Obchodného zákonníka uplatniť, musí byť akcionárom spoločnosti a musí byť takým akcionárom, ktorý má akcie, ktorých menovitá hodnota dosahuje najmenej 5% základného imania. Tohto práva sa nemôže

domáhať osoba, ktorá nie je akcionárom spoločnosti. Súd prvého stupňa nesprávne posúdil otázku, že navrhovateľ je akcionárom spoločnosti T., keď vyslovil, že akcie spoločnosti T., a.s. boli v roku 1998 účinne prevedené zo Slovenskej republiky na navrhovateľa prostredníctvom ich predaja v exekúcii. Dovolací súd sa stotožnil s právnym záverom uvedeným v mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora, že pochybenie súdu prvého stupňa spočíva v tom, že pri posúdení veci neaplikoval ust. § 114 Exekučného poriadku, ako aj ust. § 1 ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb. a § 2 ods. 3 Exekučného poriadku, ako aj ust. § 1 ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb. a § 2 ods. 3 zákona č. 192/1995 Z.z. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom generálneho prokurátora, že v zmysle uvedených zákonných ustanovení nemohli byť akcie spoločnosti T., a.s. predmetom exekúcie. Na základe platnej právnej úpravy z roku 1998 akcie emitované spoločnosťou T., a.s. vo vlastníctve štátu nebolo možné prevádzať na inú osobu žiadnym spôsobom, a to ani núteným výkonom práva exekúciou predajom cenných papierov. Svedčí o tom ústavné zmocnenie v čl. 20 ods. 2 a na jeho základe vydaný zákon o strategických podnikoch, že akcie T.-u, a.s. boli v roku 1998 vo výlučnom vlastníctve štátu a zákon o veľkej privatizácii, ktorý tým, že vymedzil podmienky a spôsob možného prevodu majetkovej účasti štátu, vylúčil tým aj prevod prostredníctvom exekučného prevodu cenných papierov, čo malo za následok, že ak zákon o strategických podnikoch vylúčil privatizáciu akcií T.-u, a.s., vylúčil tým zároveň aj prevod prostredníctvom exekúcie predajom cenných papierov. Akcie T.-u, a.s. v roku 1998 nebolo možné ani privatizovať a nebolo možné ani žiadnym iným spôsobom previesť, teda zmeniť ich vlastníka. Nemohol ich nadobudnúť žiadny iný subjekt, a to bez ohľadu na titul nadobudnutia.

Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti vychádza zo zásady, že majetok štátu je exekuvateľný. Ide však o zásadu, ktorá nie je bezvýnimčná. Exekučný poriadok v § 114 a nasl. ustanovuje, ktoré veci nepodliehajú exekúcii. Exekúciou nemožno postihnúť veci, ktorých predaj je osobitným predpisom zakázaný, tiež veci, ktoré podľa osobitných predpisov exekúcii nepodliehajú. Osobitným predpisom, ktorý zakazuje akýkoľvek predaj akcií T.-u, a.s. vo vlastníctve štátu, je zákon č. 92/1991 Zb., § 1 ods. 3 vo väzbe na zákon č. 192/1995 Z.z. (§ 2 ods. 3). Zo zákazu predaja akcií T.-u, a.s. vyplýva aj vylúčenie veci z exekúcie v zmysle § 114. Toto vylúčenie akcií T.-u, a.s. z exekúcie má ústavný základ v čl. 20 ods. 2 Ústavy. To znamená, že v čase vykonania exekúcie, akcie T.-u, a.s. nebolo možné postihnúť exekúciou, lebo osobitný zákon ich predaj zakazoval. Boli vylúčené z exekúcie ex lege, t.j. bez toho, aby sa muselo urobiť v tomto smere konkrétne rozhodnutie. Ide o absolútnu neprípustnosť exekúcie pre zákonný zákaz predaja akcií T.-u, a.s., a teda aj zákonný zákaz ich exekučného predaja. Tým, že boli za predmet exekúcie

označené akcie T.-u, a.s., ktoré podliehali zákazu predaja, dostala sa exekúcia do rozporu s ust. § 114 Exekučného poriadku, lebo v zmysle tohto ustanovenia ich nebolo možné postihnúť exekúciou.

Podľa ust. § 61 Exekučného poriadku, navrátenie do predošlého stavu je v exekučnom konaní vylúčené. Ust. § 61 Exekučného poriadku vylučuje, aby sa dotknutá osoba domáhala opätovného nadobudnutia práva po tom, čo na základe exekúcie nastala zmena subjektu práva, t.j. v prípade, ak vykonaním exekúcie určité právo stratila. Ust. § 61 Exekučného poriadku je aplikovateľné na prípady, kedy bola exekúcia vykonaná na základe neexistujúceho alebo zrušeného exekučného titulu alebo kedy Exekučný poriadok priznáva dobromyseľnému vydražiteľovi nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka. Ak právny poriadok vylučuje, aby určitú vec alebo právo nadobudla od štátu iná osoba, potom zmena subjektu práva exekúciou nemôže nastať. Poukazovanie na zákonný zákaz návratu do pôvodného stavu nemá teda opodstatnenie, ak žiadna zmena stavu exekúciou nenastala. Preto ak došlo v rámci exekúcie k predaju veci aj napriek zákonnému zákazu ich exekúcie, nedošlo k tomu, čo má exekúcia predajom veci v zásade za následok, a to k vzniku vlastníckeho práva vydražiteľa k tejto veci v súlade s platnou právnou úpravou a tým ani k zániku vlastníckeho práva jej vlastníka. Preto má vlastník veci vymedzenej v § 114 Exekučného poriadku právo uplatniť si ochranu svojho vlastníckeho práva bez ohľadu na ust. § 61 Exekučného poriadku.

Podľa názoru dovolacieho súdu záver okresného súdu, že navrhovateľ nadobudol 110 ks akcií odporcu v exekučnom konaní je nesprávny. V tomto konaní nebolo preukázané, že navrhovateľ bol aktívne legitimovaný na podanie návrhu, aby ho súd poveril zvolaním mimoriadneho valného zhromaždenia odporcu.

Názor vyjadrený v odôvodnení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11.decembra 2007, sp. zn. II.ÚS 159/07, že T., s.r.o. nadobudol akcie spoločnosti T., a.s. v exekučnom konaní a že zákonnosť priebehu exekúcie už nemôže posudzovať súd ako prejudiciálnu otázku v inom konaní, nie je záväzný pre súd v tomto konaní. Má rovnakú právnu váhu ako judikatúra súdov v systéme písaného práva, t.j. súd môže prihliadať na jeho autoritu a presvedčivosť, avšak nie je ním viazaný. Posúdenie otázky, či zmena subjektu práva po vykonanej exekúcii nastala, nemôže byť vôbec riešená exekučným súdom, práve naopak, táto otázka je vždy v právomoci všeobecného súdu v sporovom konaní, ktorý ju posudzuje ako každú inú právnu skutočnosť. Žaloby reivindikačné alebo určovacie sú po skončení exekúcie prípustné. Všeobecný súd je preto oprávnený posúdiť, či došlo k zmene

vlastníka akcií T.-u, či navrhovateľ nadobudol akcie T.-u, a.s., či je akcionárom T.-u, a to aj v rámci riešenia predbežnej otázky.

Okresný súd v napadnutom rozhodnutí uvádza, že z vykonaného dokazovania má preukázané, že navrhovateľ nadobudol 110 ks akcií odporcu v exekučnom konaní. Uvedené exekučné konanie je právoplatne skončené. Súd prvého stupňa však obsah exekučného spisu na pojednávaní neoznámil, dôkaz ním nevykonal, čím účastníkom nedal možnosť, aby sa k tomu dôkazu vyjadrili. Dôkaz nevykonaný alebo dôkaz vykonaný v rozpore s Občianskym súdnym poriadkom nemôže byť predmetom hodnotenia dôkazov podľa ust. § 132 OSP a súd nemôže na neho prihliadať. Skutkové závery súdu I. stupňa takto nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že podľa vyjadrenia navrhovateľa žalobca - G., a.s. v likvidácii, S. zobral v konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp.zn. 2 Cb 1272/2002 návrh späť dňa 28.10.2008. Uznesením zo dňa 11.4.2008 pod č.k. 2 Cb 1272/2002-541 Krajský súd v Košiciach konanie nezastavil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že „žalobca sa žalobou domáhal, aby súd určil, že kúpna zmluva zo dňa 9.10.1998, uzavretá medzi žalobcom ako kupujúcim a žalovaným 2/ S. ako predávajúcim prostredníctvom žalovaného 1/ - C.K. v likvidácii, na základe ktorej žalobca nadobudol 100 ks akcií spoločnosti T., a.s. B., je platná a že žalobca je vlastníkom 100 ks akcií tejto spoločnosti. Žalovaný 2/ a 3/ so späťvzatím žaloby nesúhlasili. Z obsahu spisu a z vyjadrení žalovaných je nepochybné, že prebiehajú na súdoch aj iné konania, kde sa žalobca snaží o získanie rozsudku, ktorý by potvrdil, že je akcionárom spoločnosti T., a.s., a to C., a.s. c/a C.H. o vyslovenie neplatnosti zmluvy o určenie vlastníctva (Okresný súd Humenné Nc 36/01, Krajský súd Košice 10 Ncb 5/02, Najvyšší súd SR Ndob 193/02), C., a.s. c/a T., a.s. o vyhlásení uznesení valného zhromaždenia za neplatné (Krajský súd Bratislava 27 Cb 77/02), C., a.s. C., a.s. T., s.r.o. c/a T., a.s. o uloženie povinnosti a nahradenie prejavu vôle (Krajský súd Bratislava 28 Cb 112/02), B., a.s. c/a S. a spol. o vyslovenie neplatnosti právneho úkonu (Krajský súd Bratislava 1 Cb 16/2003). Tieto spory súd uviedol len príkladmo a niektoré z konaní sú prerušené s tým, že súdy čakajú na rozhodnutie v tejto veci, čo možno zhodnotiť ako vážny dôvod na to, aby súd konanie nezastavil (§ 96 ods. 2 O.s.p.), ale rozhodol vo veci samej“.

V tom istom konaní (2 Cb 1272/2002) žalobca dňa 28.10.2008 opätovne zobral návrh späť, ale listom zo dňa 22.12.2008 doručil súdu návrh žalobcu na vstup spoločnosti Y.. so sídlom na P.L.A.H. ako účastníka konania na strane žalovaného ako žalovaného v 4/ rade. Súd uznesením zo dňa 5.3.2009 pod č.k. 2 Cb 1272/2002-671 pripustil do konania tohto

účastníka ako žalovaného v 4/ rade s poukazom na ust. § 92 ods. 1 O.s.p. Konanie vedené na Krajskom súde v Košiciach pod sp.zn. 2 Cb 1272/2002 doposiaľ nebolo skončené právoplatným rozhodnutím.

Ďalej súd v odôvodnení rozhodnutia uvádza, že z výpovede právnej zástupkyne navrhovateľa má súd preukázané, že k zmene majiteľa 110 ks akcií do dnešného dňa neprišlo. K tomu dovolací súd uvádza, že výpoveď právneho zástupcu nie je dôkazným prostriedkom, ktorý v zmysle ust. § 125 O.s.p. môže za dôkaz slúžiť a ktorým možno zistiť stav veci, a preto bez iných dôkazov nemožno len z výpovede právneho zástupcu vyvodzovať skutkové závery. Súd neuviedol, z ktorého relevantného dôkazu vychádzal, keď došiel k záveru, že žalobca je vlastníkom 110 ks akcií T.-u, a.s. Z tohto dôvodu je preto rozsudok súdu I. stupňa nepreskúmateľný a arbitrárny.

Vzhľadom na uvedené, dovolací súd dospel k záveru, že v mimoriadnom dovolaní sa opodstatnene namieta, že napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava I v Bratislave spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodnutie okresného súdu v zmysle § 243b ods. 2, 3 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu aj o trovách pôvodného, ako aj dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. mája 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.